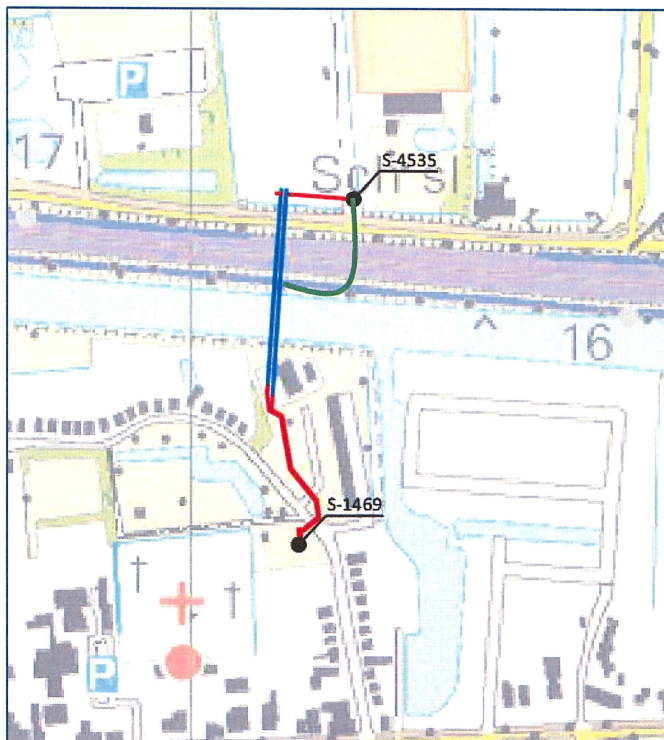

N.V. Nederlandse Gasunie
t.a.v. de heer J.H.M. van der Zalm
Postbus 162
7400 AD DEVENTER

datum 26 januari 2017
uw brief van
uw kenmerk I.12763.01
projectnummer 411437
onderwerp quickscan archeologie uitlissing Sappemeer (N-508-50)

Geachte heer Van der Zalm,

In opdracht van NV Nederlandse Gasunie heeft Antea Group in augustus 2016 een archeologische quickscan uitgevoerd voor van de geplande aanleg van nieuwe leidingen ten behoeve van het opheffen van geconstateerde dekkingsmanco's op het bestaande netwerk (N-508-50 / I.12763.01). De onderhavige quickscan betreft een uitlissing bij Sappemeer waarbij het Winschoterdiep en de A7 worden gepasseerd. Het plangebied is gelegen ten noorden van Sappemeer (afb. 1). Het kader voor deze quickscan is het voornemen tot een partiële herziening van het bestemmingsplan, waarbij een Leiding-Gas in het bestemmingsplan wordt opgenomen en een eventuele dubbelbestemming archeologie ter plaatse komt te vervallen.

contactpersoon: drs.ing. J. Tolsma
e-mail: jet.tolsma@anteagroup.com
bijlage(n): 1

T (0513) 63 43 13
F (0513) 63 42 46

goedkeuring:

Afbeelding 1. Aanleg leidingen Winschoterdiep fase 2, uitlissing Sappemeer (Topografische Kaart 1: 25.000, kaartblad 07G).

Rood: open ontgraving.

Blauw: gestuurde boring (HDD).

Groen: afwijking van het bestaande tracé ten opzichte van het toekomstige tracé.

Doel

Het doel van het onderzoek is om te bepalen of archeologisch onderzoek in de zin van Archeologische Monumentenzorg (AMZ) nodig is. Dit is afhankelijk van de regelgeving van de gemeente en de aard van de ingreep. Een quickscan is geen formeel onderdeel van de AMZ-cyclus. Normaliter bestaat een dergelijk vooronderzoek uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek door middel van boringen of proefsleuven. Een quickscan is in feite een uitgekilde variant van een archeologisch bureauonderzoek. Hieruit moet duidelijk worden of een officieel archeologisch vooronderzoek (conform vigerend KNA) voor de locatie noodzakelijk is of niet in relatie tot de aard van de bodemingrepen. Voor een quickscan worden diverse bronnen geraadpleegd, zoals de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart en het gemeentelijk beleid, de vigerende bestemmingsplannen, bodem- en geomorfologische kaarten en historisch kaartmateriaal. Wanneer blijkt dat eventueel aanwezige archeologische waarden in het gebied worden bedreigd, zal alsnog een archeologisch vooronderzoek, bestaande uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek, moeten worden uitgevoerd.

Consequenties toekomstig gebruik

De aan te leggen leiding betreft een DN150-gasleiding gasleiding over een lengte van ongeveer 350 m; een groot gedeelte hiervan (A7 en Winschoterdiep) zal worden uitgevoerd als gestuurde boring (HDD). Tevens zal de bestaande leiding worden verwijderd. Het tracé van het te verwijderen leiding ten zuiden van het Winschoterdiep komt grotendeels overeen met dat van de te verwijderen leiding. De dekking van de geprojecteerde leiding voor zover die in open ontgraving wordt aangelegd zal plaatselijk verschillen, al naar gelang de situatie en noodzaak. Als gemiddelde wordt rekening gehouden met een dekking van 1,25 tot 1,5 m. De maximale verstoringdiepte zal dan 2,5 m -mv bedragen. Gezien de omvang van de buis en de diepte van de werksleuf wordt rekening gehouden met een sleufbreedte van 5 m en een werkstrookbreedte van 20-25 m. De werkstrook kan worden aangelegd door afgraving van de bovengrond, maar kan ook met rijplaten worden gerealiseerd. Na het uitvoeren van de werkzaamheden is het mogelijk dat de werkstrook in zijn geheel tot een diepte van 0,6 tot 0,7 m -mv zal worden gewoeld om verdichtingen op te heffen.

Regelgeving en beleid

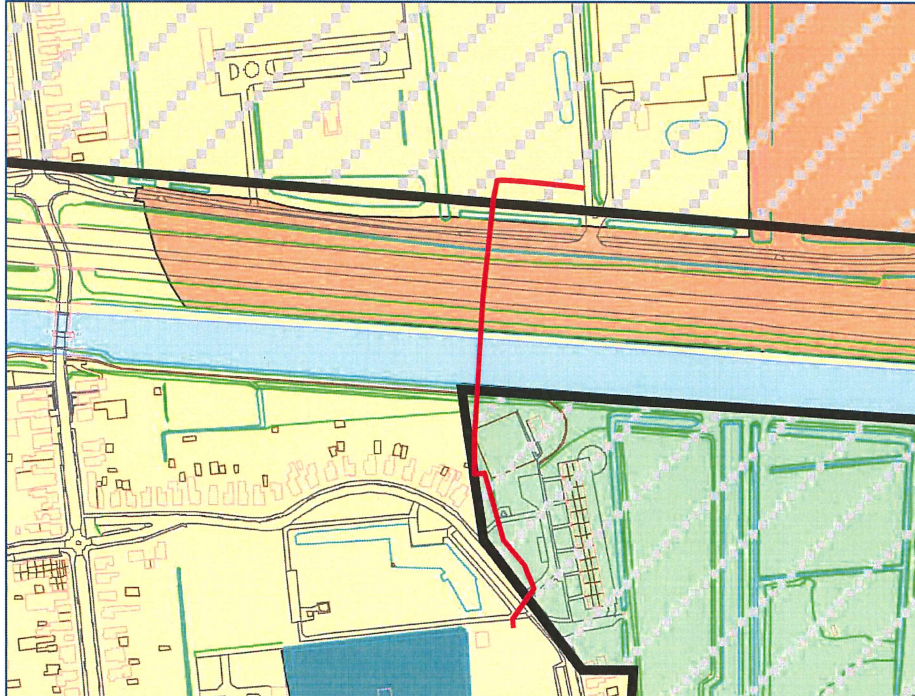
Gemeente Hoogezand-Sappemeer

Het plangebied ligt in bestemmingsplan Buitengebied (vastgesteld 2010) en bestemmingsplan Woongebieden (vastgesteld 2013). In het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2010 zijn alleen AMK-terreinen als archeologische dubbelbestemming opgenomen, omdat bij het opstellen van het bestemmingsplan is geanticipeerd op een nieuw beleidskader dat wordt gevormd door de Erfgoedverordening, beleidsnota archeologie en een beleidskaart archeologie.¹ Om die reden is ook de beleidskaart² geraadpleegd. Hierop zijn voor het plangebied verschillende beleidsregimes verwoord op basis van de archeologische verwachting (zie onder; zie afb. 2).

¹ zie de toelichting op het bestemmingsplan, paragraaf 5.7

² update van 4 november 2014

411437
blad 3 van 4

Afbeelding 2. Uitsnede uit de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Hoogezand-Sappemeer (bijgewerkt 2014; bron: hoogezand-sappemeer.nl).

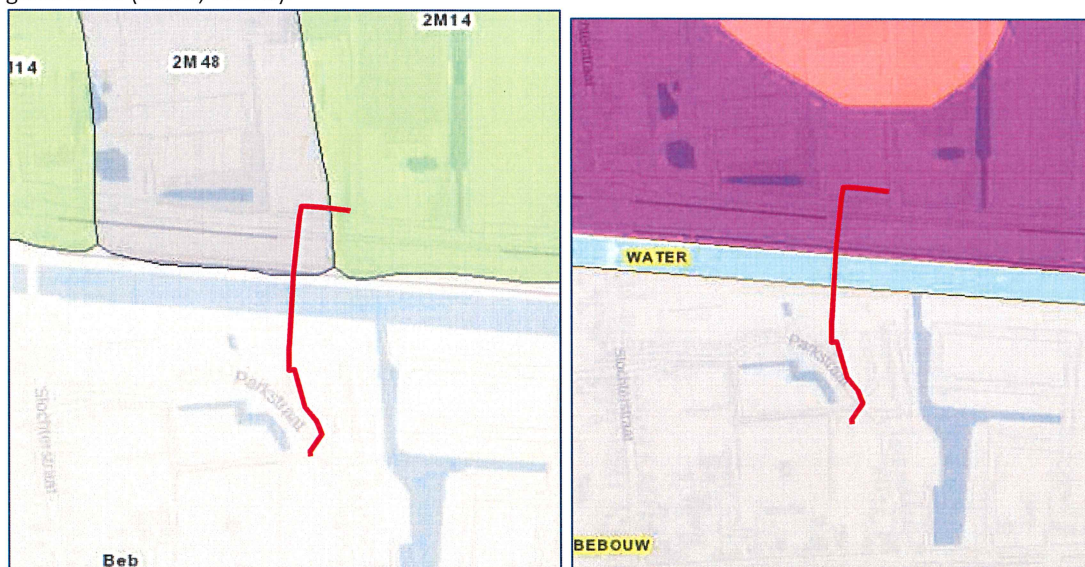
groen: vrijgegeven

geel: geen onderzoeksplicht, lage archeologische verwachting

bruin: onderzoeksplicht vanaf 200 m², hoge archeologische verwachting

Bodem en geomorfologie

Het plangebied ligt op een vlakte van verspoeld dekzand, geëgaliseerd terrein en bebouwd terrein (afb. 3, links; code 2M14, 2M26 en Beb). De bodem bestaat volgens de bodemkaart ten noorden van het Winschoterdiep uit moerige podzolgrond (code iWp), ten zuiden van het Winschoterdiep is de bodem vanwege bebouwing niet gekarteerd (afb. 3, rechts).

Afbeelding 3. Uitsnede uit de Geomorfologische Kaart (links) en Bodemkaart (rechts), 1:50.000 (bron: ruimtelijkeplannen.nl / Alterra)

Archeologische waarden en verwachting

Op de archeologische beleidskaart/verwachtingskaart (afb. 2) is een deel van het plangebied vrijgegeven (afb. 2, groen), geldt voor een ander deel van het plangebied een lage archeologische verwachting (afb. 2, geel) en geldt voor een deel van het plangebied een hoge verwachting (afb. 2, bruin). De richtlijn voor het beleid is dat in gebieden met een hoge verwachting archeologisch onderzoek verplicht is bij bodemingrepen vanaf 200 m².

Op de geraadpleegde historische kaarten, het kadastraal minuutplan 1811-1832 en de topografische kaart (Bonneblad) uit circa 1900, zijn ter plaatse van het plangebied geen bebouwing of andere bijzondere elementen aanwezig.

Conclusie en advies

De bodemingreep dient ter vervanging van de bestaande uitlissing, die goeddeels naast de geprojecteerde uitlissing ligt, waardoor er om die reden kans is op bestaande verstoring van de bodem. Daarnaast zijn verstoringen aanwezig in de vorm van egalisatie (zie geomorfologische kaart), de aanleg van de A7 en vanwege de gedeeltelijke ligging in bebouwd gebied. Het is al met al zeer aannemelijk dat de bodem in het grootste deel van het plangebied is verstoord. Uit de *quickscan* volgt derhalve dat er op basis van bodem, geomorfologie en bekende archeologische waarden een lage archeologische verwachting geldt voor het plangebied.

Het deel van het plangebied waarvoor volgens de beleidskaart een hoge archeologische verwachting geldt en archeologisch onderzoek nodig is vanaf 200 m², wordt middels een gestuurde boring gepasseerd. De bodemverstoring (open ontgraving) blijft hierdoor binnen de 200 m², waardoor er geen archeologisch bezwaarlijke bodemingrepen plaatsvinden. In de overige plandelen geldt geen of een lage verwachting, waardoor ook daar geen archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Met vriendelijke groet,
Antea Group

b.n.

ing. A.J. Brandsma
Projectmanager